

Tvorba zákona mezi Scyllou obecnosti a Charybdou úmyslů (K současnému stavu tvorby zákona o vysokých školách)

Jiří Zlatuška

Pracovní skupina za účasti zástupců reprezentací vysokých škol dostala k projednání podstatně zestručněnou verzi návrhu. Rada dříve problematických míst je ve stručnější verzi vypuštěna, bez znalosti konkretizace v paragrafovaném znění je však těžké dohlédnout, nakolik nejsou vážné problémy pouze odsunuty.

Problematické zůstává zahrnutí školného. Ve stručné verzi nejsou jasné ani finální ekonomické přínosy, ani jejich rizika a náklady.

Vymezení rady vysoké školy, pravomocí exekutivního vedení a akademických senátů bylo výsledkem dlouhých a několikerych diskusí v dřívější době. Změny po projednání zanesené ministrem jsou problematické. Nerespektují dosažený kompromis bez toho, aby byly jakkoli zdůvodněny. Fakt, že je ministr zahrnul do finální verze bez toho, aby věc alespoň konzultoval se zástupci RVŠ a ČKR, svědčí o tom, že jsou zástupci reprezentací sice užíváni jako argument, že je příprava zákona s reprezentacemi konzultována, jako partneři při připomínkách však z vrcholné úrovně ministra bráni nejsou.

Problematické zůstávají důsledky zavedení funkčních míst a vazby na nároky na habilitace a profesorská řízení. Akreditace a úloha Akreditační komise nebo agentury je problematickým místem – meritorně byla projednána pouze na jediném (posledním) zasedání pracovní komise. Ministrovny zásahy v této části jsou značné, důsledky pro kvalitativní nastavení systému zůstávají značně nevyjasněné.

Z hlediska zdravého rozvoje vysokých škol jako vrcholných akademických institucí je zvláště problematické soustředění moci do omezeného okruhu osob prostřednictvím vlivu na výběrová řízení, obsazování podstatných částí rad institucí a vliv na obsah statutárních dokumentů. Konkrétní negativní příklady dosazování závislých výběrových komisí či zjevných ovlivňování jmenovacích řízení motivovaných mocenským, nikoli odborným vlivem jsou příklady, které v novém předpokládaném uspořádání mohou hrát výrazně negativnější roli i ve srovnání s nedostatky současného systému.